

# Spis treści

<b>Wykaz tabel i schematów</b> .....	XIII
<b>Wykaz skrótów</b> .....	XV
<b>Wykaz orzeczeń sądowych</b> .....	XXI
<b>Wykaz literatury</b> .....	XXIII
<b>Wprowadzenie</b> .....	1
<b>Rozdział I. Świadczenie i pieniądz – zagadnienia ogólne</b> .....	7
1. Ogólne uwagi o świadczeniu .....	7
1.1. Świadczenie jako przedmiot zobowiązania .....	7
1.2. Świadczenie a kwalifikacja prawna jego wykonania .....	10
1.3. Postacie świadczeń .....	13
1.4. Możliwość spełniania świadczenia .....	16
2. Niektóre rodzaje świadczeń .....	19
2.1. Kryterium czasu w świadczeniach .....	20
2.1.1. Świadczenie jednorazowe .....	20
2.1.2. Świadczenie ciągłe .....	21
2.1.3. Świadczenie okresowe .....	23
2.2. Podział zobowiązań na świadczenia podzielne i niepodzielne ...	24
2.2.1. Świadczenie podzielne .....	25
2.2.2. Świadczenie niepodzielne .....	25
2.3. Świadczenia oznaczone indywidualnie i rodzajowo .....	26
2.3.1. Świadczenia indywidualne .....	26
2.3.2. Świadczenia rodzajowe .....	26
3. Przedmiot zobowiązań pieniężnych – świadczenie pieniężne .....	27
3.1. Przedmiot świadczenia pieniężnego .....	28
4. Istota pieniądza .....	29
4.1. Charakter pieniądza .....	30
4.2. Definicja pieniądza .....	31
4.3. Prawne pojęcie pieniądza .....	32
4.4. Pieniądz w szerokim znaczeniu .....	35
4.5. Pieniądz w węższym znaczeniu .....	36
4.6. Pieniądz gotówkowy .....	36

---

4.7. Pieniądz bezgotówkowy .....	37
4.8. Pieniądz bankowy .....	37
4.9. Pieniądz elektroniczny .....	38
<b>Rozdział II. Pieniądz elektroniczny – istota i natura prawna, klasyfikacja</b> .....	<b>41</b>
1. Istota prawna pieniądza elektronicznego .....	41
2. Natura prawna jednostki pieniądza elektronicznego .....	42
3. Natura prawna pieniądza elektronicznego .....	43
4. Pieniądz elektroniczny zapisany na instrumencie pieniądza elektronicznego formą papieru wartościowego .....	46
5. Podział pieniądza elektronicznego .....	48
6. Znaczenie pojęcia pieniądza elektronicznego .....	49
7. Definiowanie i klasyfikacja pieniądza elektronicznego .....	51
7.1. Definicje pieniądza elektronicznego .....	51
7.2. Klasyfikacja pieniądza elektronicznego .....	54
<b>Rozdział III. Spełnianie świadczenia pieniądzem elektronicznym</b> .....	<b>59</b>
1. Ewolucja form płatności spełniających zobowiązania .....	59
2. Umorzenie długu pieniądzem elektronicznym .....	64
3. Konstrukcja prawna dokonania płatności z użyciem pieniądza elektronicznego .....	69
3.1. Instrument pieniądza elektronicznego – elektronicznym środkiem płatniczym .....	70
3.2. Wydawca pieniądza elektronicznego .....	76
3.3. Akceptant pieniądza elektronicznego .....	79
4. Sposoby zapłaty pieniądzem elektronicznym .....	81
5. Elektroniczny zadatek .....	86
6. Pieniądz elektroniczny a konstrukcja zapłaty .....	90
7. Zasady obrotu pieniężnego .....	92
7.1. Zasada nominalizmu .....	92
7.2. Zasada waloryzacji .....	94
7.3. Zasada walutowości .....	96
<b>Rozdział IV. Porządek prawny zdarzeń prawnych z udziałem pieniądza elektronicznego</b> .....	<b>99</b>
1. Wydanie pieniądza elektronicznego .....	99
2. Przyjmowanie pieniądza elektronicznego jako środka płatniczego .....	105

---

3. Wymiana pieniądza elektronicznego na pieniądź gotówkowy .....	107
4. Ograniczenie odpowiedzialności wydawcy za wydany pieniądź elektroniczny .....	108
5. Stosunki występujące przy zapłacie pieniądzem elektronicznym .....	109
5.1. Posiadacz pieniądza elektronicznego a akceptant .....	110
5.2. Akceptant pieniądza elektronicznego a wydawca .....	111
5.3. Wydawca pieniądza elektronicznego a posiadacz .....	112
6. Czas wykonania zobowiązania .....	113
7. Odpowiedzialność cywilna podmiotów .....	115
7.1. Odpowiedzialność wydawcy .....	115
7.2. Odpowiedzialność agenta .....	119
7.3. Odpowiedzialność akceptanta .....	119
8. Płatność pieniądzem elektronicznym a ochrona danych osobowych .....	120
<b>Rozdział V. Odpowiedzialność prawna podczas używania pieniądza elektronicznego .....</b>	<b>123</b>
1. Brudne elektroniczne pieniądze .....	123
1.1. Pojęcie i zakres legalizowania nielegalnych dochodów .....	123
1.2. Przestępstwa z wykorzystaniem instrumentów pieniądza elektronicznego .....	128
1.3. Czyszczenie brudnych pieniędzy z pomocą elektronicznych jednostek pieniężnych .....	134
1.4. Kryminalizacja fałszowania pieniędzy elektronicznych .....	138
1.5. Penalizacja działań przeciwko bezpieczeństwu obrotu prawnego przy użyciu pieniądza elektronicznego .....	141
1.6. Mechanizm kradzieży pieniądza elektronicznego drogą elektroniczną .....	142
1.7. Kradzież instrumentu pieniądza elektronicznego na okaziciela .....	143
2. Utracone jednostki pieniądza elektronicznego .....	145
3. Miejsce i moment spełnienia świadczenia pieniężnego – konsekwencje prawne .....	147

<b>Rozdział VI. Pieniądz elektroniczny w systemach prawnych wybranych państw europejskich .....</b>	<b>151</b>
1. Uregulowania pieniądza elektronicznego w Austrii .....	152
1.1. Instytucja pieniądza elektronicznego w Austrii .....	155
1.2. Ograniczenia w działalności i w kapitale instytucji pieniądza elektronicznego .....	158
1.3. Zwrot pieniądza gotówkowego, ochrona praw konsumenta .....	159
1.4. Wnioski wynikające z uregulowań instytucji pieniądza elektronicznego w Austrii .....	159
1.5. Obecna sytuacja oraz funkcjonowanie pieniądza elektronicznego w Austrii .....	160
1.6. Ocena uregulowań dotyczących pieniądza elektronicznego w Austrii .....	162
2. Uregulowania pieniądza elektronicznego w Niemczech .....	164
2.1. Systemy pieniądza elektronicznego w Niemczech .....	166
2.2. Systemy pieniądza elektronicznego – <i>balanced</i> oraz <i>note-based</i> system .....	169
2.3. Analiza przebiegu płatności środkiem <i>eCash</i> .....	170
2.4. Inne pojęcia pieniądza elektronicznego w Niemczech .....	171
2.5. Ocena prawnych uregulowań dotyczących e-pieniądza w Niemczech .....	172
3. Pieniądz elektroniczny w innych państwach Europy .....	173
3.1. Belgia .....	173
3.2. Francja .....	175
3.3. Hiszpania .....	177
3.4. Holandia .....	177
3.5. Norwegia .....	178
3.6. Szwajcaria .....	179
3.7. Wielka Brytania .....	179
3.8. Włochy .....	181
4. Pieniądz elektroniczny wobec uregulowań prawnych .....	182
4.1. Analiza systemów prawnych Unii Europejskiej w świetle dyrektyw .....	184
4.2. Uregulowania Dyrektywy 2007/64/WE w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego .....	193

<b>Rozdział VII. Używanie, techniczne aspekty i funkcje pieniądza elektronicznego</b> .....	197
1. Cechy i funkcje pieniądza elektronicznego .....	197
1.1. Wzajemne przekazywanie wartości pieniądza elektronicznego .....	203
1.2. Akceptowalność pieniądza elektronicznego .....	212
1.3. Anonimowość a potrzeba korzystania z instytucji pośredniczących w obrocie pieniądzem elektronicznym .....	213
2. Obrót pieniądzem elektronicznym .....	215
3. Proces zapłaty pieniądzem elektronicznym .....	217
4. Przepływ pieniądza elektronicznego a bilans banku .....	217
5. Zagrożenia elektronicznych transakcji .....	220
6. Opodatkowanie .....	221
7. Ryzyka systemów elektronicznych płatności .....	222
<b>Zakończenie</b> .....	225
<b>Załącznik</b> .....	229
<b>Indeks rzeczowy</b> .....	231